

УДК 378.147+004

DOI: 10.31652/2412-1142-2022-66-45-52

Слободянюк Ірина Юрївна

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки, психології та фахових методик,
Комунальний заклад вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж ім. М. Грушевського»,
м. Бар, Україна

ORCID ID 0000-0002-1249-8729

islobodianuk@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ З ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРАВО»

Анотація. В умовах цифровізації всіх сфер діяльності людини, юридична галузь також зазнає трансформацій. Очевидно, це має бути враховано і під час підготовки майбутніх правників. У статті обґрунтовується необхідність модернізації підготовки бакалаврів спеціальності «Право» у частині, що стосується опанування сучасними цифровими технологіями та їх подальшого використання в професійній діяльності. На основі аналізу Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право виокремлено компетентності та результати навчання, формування яких безпосередньо залежить від якісного опанування сучасних інформаційно-цифрових технологій. Виокремлено ключові питання, які варто включити до змістового наповнення дисципліни, що відповідатиме за формування цифрової грамотності. Запропоновано використовувати контент національної онлайн-платформи з цифрової грамотності веб-порталу «Дія. Цифрова освіта» під час фахової підготовки студентів спеціальності «Право». Описано структуру та особливості роботи з онлайн-платформою. Серед усього контенту виокремлено освітні серіали (курси), які доречно використовувати при підготовці студентів спеціальності «Право». Коротко охарактеризовано особливості кожного курсу та окреслено перелік питань, які розглядаються. З метою підготовки до складання національного тесту на визначення рівня цифрової грамотності, запропоновано до перегляду перелік освітніх серіалів, розміщених на онлайн-платформі. Зазначено, що освітні серіали (курси) можуть бути рекомендовані викладачем як різновид неформальної освіти. Зроблено висновки щодо векторів модернізації підготовки здобувачів освіти спеціальності «Право» та визначено необхідність подальшого вивчення методичних засад впровадження сучасних онлайн-інструментів та контенту освітніх платформ у освітній процес.

Ключові слова: національна онлайн-платформа з цифрової грамотності; веб-портал «Дія. Цифрова освіта»; підготовка бакалаврів спеціальності 081 Право; освітні серіали (курси).

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Розвиток інформаційних технологій та поширення цифровізації відкриває нове «вікно можливостей» як для громадян, так і для держави в цілому. Трансформаційні процеси, які відбуваються у сучасному суспільстві, обумовлюють необхідність оновлення вимог до компетенцій фахівців різних сфер діяльності. Сьогодні нашій державі особливо необхідні кваліфіковані спеціалісти, які окрім високого рівня професійних знань та умінь, здатні до самоорганізації, самоосвіти, вміють працювати активно та креативно, розуміються у сучасних технологіях та ефективно використовують їх у професійній діяльності.

Розвиток цифрових технологій не оминув сферу юридичних послуг. Як зазначає В. Очеретяний, «для того, щоб мінімізувати рутинну роботу в простих юридичних питаннях чи статистичних даних правники починають звертатися до спеціалістів із цифрових технологій, або самі опановують їх» [1, с. 55]. Щодо останнього – сьогодні існує низка різноманітних вебінарів, тренінгів та курсів, які допоможуть підвищити рівень володіння сучасними технологіями та цифровими інструментами уже практикуючим спеціалістам. Однак, необхідно затрачати час на пошук відповідних курсів та їх вивчення.

10 березня 2021 року Кабінетом Міністрів України було схвалено та затверджено Положення про Єдиний державний веб-портал цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта», у

якому задекларовано його призначення, а саме – «реалізація права кожного на якісну та доступну освіту шляхом забезпечення створення можливості дистанційного навчання через Інтернет» [2]. Таким чином контент порталу може бути використаний як здобувачами освіти, так і дипломованими спеціалістами, які бажають покращити свій фаховий рівень.

Веб-портал цифрової освіти є інформаційно-телекомунікаційною системою, яка складається з національної освітньої онлайн-платформи з цифрової грамотності, веб-платформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн», освітніх проєктів, аудіо-та відеоматеріалів, текстового контенту, засобів перевірки отриманих знань після роботи користувача з освітніми матеріалами, особистих електронних кабінетів користувачів, карти центрів цифрової освіти, додаткових засобів комунікації, мобільного додатка, інших підсистем та програмних модулів [2].

20 липня 2022 року Наказом Міністерства освіти і науки України №644 затверджено та введено в дію Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право [3]. У контексті нашого дослідження, звертаємо увагу на такі зазначені компетентності та результати навчання, що, на нашу думку, можуть бути повноцінно сформовані та досягнуті за умови оволодіння сучасними цифровими технологіями та їх подальшого використання (таблиця 1).

Таблиця 1

Компетентності	
Загальні	Спеціальні
<ul style="list-style-type: none"> – здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 	<ul style="list-style-type: none"> – здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності; – здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
Результати навчання	
<ul style="list-style-type: none"> – проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; – складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; – вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних; – використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності. 	

Тож заклади освіти, які здійснюють підготовку майбутніх фахівців у галузі права, повинні зважати на сучасні тенденції і вимоги та модернізувати підготовку майбутніх правників, які будуть здатні ефективно працювати та бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Зважаючи на вищезазначене, питання підготовки майбутніх правників до професійної діяльності в умовах цифровізації суспільства, розвиток їх цифрової грамотності, є надзвичайно актуальними. Зазначимо, що в межах нашого дослідження, під поняттям цифрова грамотність розуміємо «наявність навичок, необхідних для життя, навчання і роботи в суспільстві, де спілкування і доступ до інформації здійснюється за допомогою цифрових технологій (інтернет-платформи, соціальні мережі, мобільні пристрої тощо)» [4, с.54].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання застосування сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності юристів, теоретичні та методичні основи їх впровадження в освітній процес під час підготовки здобувачів освіти юридичних спеціальностей неодноразово розглядалися у працях А.Г. Бочевар, Х.Б. Романів, В.Є. Ромашенко, Н.Г. Русіної, О.С. Федорчук, О.О. Храпенко, М.І. Шермана та ін.

Останнім часом особливої популярності набуває національна онлайн-платформа з цифрової грамотності Веб-порталу «Дія. Цифрова освіта», на якій розміщено освітні серіали (курси), присвячені висвітленню новацій, зокрема, у сфері права та їх практичному використанню у юридичній діяльності. Однак, використання подібних курсів в освітньому процесі є малодослідженим, що і обумовлює актуальність обраної теми.

Метою статті є огляд та опис контентного наповнення національної онлайн-платформи з цифрової грамотності, що може бути використано в процесі підготовки майбутніх фахівців спеціальності 081 «Право» у закладах вищої освіти.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У сучасних умовах трансформації суспільства юридична діяльність набуває нових властивостей, які тісно пов'язані з його інформатизацією [5]. Популяризація Legal Tech змушує переглянути традиційні підходи до вирішення юридичних питань за рахунок впровадження інформаційно-цифрових технологій в сферу правових послуг, що в свою чергу обумовлює необхідність та важливість підготовки здобувачів освіти до їх вмілого використання у професійній діяльності.

Контент навчальних дисциплін, що забезпечують формування вміння використовувати новітні засоби та технології, повинен бути актуальним та сучасним. На нашу думку, варто приділяти увагу розгляду таких питань:

- пошук, аналіз та перевірка достовірності отриманої інформації шляхом використання можливостей сучасних інформаційних технологій для ефективного вирішення правових завдань;
- робота зі спеціалізованими інформаційно-правовими системами;
- використання функціоналу сучасних онлайн-сервісів, мобільних додатків та чат-ботів юридичного спрямування;
- сучасні способи та інструменти візуалізації даних у професійній діяльності юриста;
- робота з хмарними сервісами, які забезпечують можливість віддаленої колективної співпраці;
- використання сучасних засобів комунікації – сервіси відеоконференцзв'язку, месенджери тощо;
- забезпечення інформаційної безпеки;
- основи кібергігієни;
- використання кваліфікованого електронного підпису;
- сучасний стан та перспективи використання штучного інтелекту у правосудді;
- використання онлайн-платформ для самоосвіти;
- вільне володіння сучасними технічними засобами, що покликані спрощувати чи автоматизувати шаблонну роботу.

Розглянемо структуру та контентне наповнення національної онлайн-платформи з цифрової грамотності веб-порталу «Дія. Цифрова освіта» та можливості її використання в освітньому процесі при підготовці майбутніх правників. Перейшовши за адресою <https://osvita.dia.gov.ua>, користувач потрапляє на головну сторінку. Весь контент структурований за розділами: *навчання*, *цифрограм* та *про проєкт*. Варто зазначити, що на сайті передбачено можливість здійснення пошукового запити.

До розділу *навчання* входять: освітні серіали (курси), гайди та подкасти на різну тематику, інформація про експертів, які беруть участь у проєкті, рейтинг користувачів, корисні посилання та довідник із тлумаченням сучасних термінів.

Щоб перевірити рівень своєї цифрової грамотності необхідно скористатися розділом *цифрограм*. Виконавши завдання національного тесту, користувач отримає сертифікат, що засвідчує рівень цифрової грамотності та ступінь володіння визначеними компетентностями (рис. 1.). Цифрограм доступний за такими напрямками: для громадян, для вчителів, для державних службовців та медичних працівників.

Розділ *про проєкт* містить основні відомості щодо мети та команди проєкту, інформацію про мережу хабів цифрової освіти в Україні, новини, результати дослідження цифрових навичок українців у різні роки та статистику щодо використання сервісу.

Рис. 1. Зразок сертифікату цифрограму для вчителів

Для повноцінного використання онлайн-платформи, користувачеві необхідно зареєструватися. Після цього він матиме власний електронний кабінет, у якому відобразатиметься особиста інформація, переглянуті освітні серіали, сертифікати, отримані після проходження тестів, а також нагороди та місце в загальному рейтингу. Важливо зазначити, що весь контент безкоштовний та доступний як з мобільного пристрою, так і з персонального комп'ютера. Таким чином, немає жодних обмежень щодо використання даної онлайн-платформи.

Крім самоосвіти, вбачаємо перспективи у використанні матеріалів даної онлайн-платформи безпосередньо в освітньому процесі. Зупинимося детальніше на освітніх серіалах (курсах), яких на даний час налічується понад 70. Широка тематика та зручні фільтри допоможуть знайти та ознайомитися з корисною та актуальною інформацією як для школярів та здобувачів вищої освіти, так і для уже практикуючих спеціалістів та батьків. На наш погляд, під час підготовки бакалаврів спеціальності 081 «Право» доцільно використовувати такі курси (освітні серіали).

«Цифрові юристи» – курс, створений для надання відповіді, чому право та ІТ почали зближуватися. У ньому розглядаються: питання цифровізації у праві; сучасні технічні сервіси та чат-боти, які є інструментом вирішення типових завдань у діяльності юриста; сутність та приклади використання технології Blockchain в юридичній діяльності; юридичні професії майбутнього та ін. Запрошені експерти наводять приклади українських та світових юридичних стартапів та діляться порадами і способами залучення ресурсів для реалізації власних проєктів [6]. Серіал налічує 4 серії тривалістю 5-8 хвилин, кожна з яких передбачає виконання короткого тесту. По завершенню опанування курсу, з метою отримання сертифікату, необхідно скласти фінальний тест.

Як зазначає В. Іонан, заступниця Міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції, «проект адресований насамперед спеціалістам юридичної галузі – теперішнім і майбутнім. Серіал допоможе студентам юридичних напрямків зрозуміти, які фахові компетенції вимагатиме від них ринок юридичних послуг після завершення навчання, а досвідченим юристам надасть вектор, в якому напрямку можна розвивати власну практику задля посилення конкурентоспроможності» [7].

Логічним продовженням попереднього є освітній серіал «Цифрові юристи 2.0» [8]. Він складається з 6 серій тривалістю 5-8 хвилин. Перша серія присвячена питанням людиноцентричного підходу у правосудді, друга – відкритим та персональним даним, третя – принципам роботи та напрямам використання штучного інтелекту у роботі юриста, четверта – юридичному дизайну, п'ята – онлайн-інструментам для дистанційної роботи

юристів та альтернативним постачальникам юридичних послуг, шоста – огляду послуг, які можна отримати через платформу «Дія». Успішне виконання фінального тестування дає можливість отримати сертифікат обсягом 0,1 кредиту ЄКТС.

Освітній серіал «Персональні дані» [9] допоможе розібратися з сутністю поняття «персональні дані» та їх захистом, політикою приватності, тонкощами безпечного використання онлайн-послуг і соціальних мереж без шкоди для особи. Програма курсу передбачає перегляд 7 коротких за тривалістю серій, у яких сертифікований експерт з питань інформаційної приватності Дмитро Корчинський у доступній формі пояснює матеріал, а запрошені гості ставлять актуальні запитання та перевіряють надані поради. Також у вільному доступі надаються шаблони *запиту* на доступ до персональних даних та *скарги* на порушення прав на захист персональних даних. Для отримання сертифікату проходження курсу необхідно дати правильні відповіді на запитання фінального тесту.

Готовність постійно оновлювати знання і навички, вміння використовувати в практичній діяльності сучасні інструменти, які полегшують виконання завдань та посадових обов'язків, є важливою рисою сучасного фахівця будь-якої галузі. Сьогодні досить популярними є інструменти Google, використання яких може бути ефективним як у професійній діяльності, так і в повсякденному житті. Для ознайомлення із функціоналом деяких із них можна скористатися освітнім серіалом «**Цифрова грамотність державних службовців 1.0. на базі інструментів Google**» [10]. Він передбачає перегляд 15 серій, кожна з яких має практичне спрямування – вирішення конкретних ситуацій, що можуть виникати в професійній діяльності. Сертифікований тренер Google for Education, директор Академії цифрового розвитку Антоніна Букач допомагає розібратися з усім різноманіттям онлайн-інструментів, серед яких:

- *Gmail* – безкоштовна служба електронної пошти;
- *Google Calendar* – веб-додаток і сервіс для планування зустрічей, подій і справ;
- *Google Keep* – сервіс, призначений для створення і зберігання нотаток;
- *Google Docs* – безкоштовний хмарний офісний пакет, що включає в себе текстовий і табличний редактори та службу для створення презентацій;
- *Google Forms* – інструмент, що надає можливість легко та швидко скласти опитування, анкети, а також збирати іншу інформацію з її подальшим аналізуванням;
- *Google Sites* – безкоштовний конструктор сайтів;
- *Google Scholar* – пошукова система вільного доступу, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін;
- *Google Classroom* – інструмент, за допомогою якого можна організувати та оптимізувати робочий процес (не лише освітній);
- *Google Public Data Explorer* – інструмент, що надає та візуалізує загальнодоступні дані і прогнози від цілого ряду міжнародних організацій і наукових установ;
- *Google Alerts* – інструмент, який надає можливість користувачеві налаштувати сповіщення щодо появи нової інформації в онлайн-просторі відповідно до зазначених ключових слів;
- *Google Мої карти* – сервіс, який дозволяє легко створювати карту улюблених місць, а також дозволяє налаштувати їх перегляд, редагування та вбудовувати на сайт;
- сервіси для скорочення посилань.

Для отримання сертифікату про проходження даного курсу потрібно виконати підсумкове тестування.

В умовах сьогодення, для забезпечення доступу до отримання публічних послуг онлайн, використання цифрових сервісів та електронного документообігу, реалізації функцій електронної демократії, необхідний електронний підпис. Щоб ознайомитися з даним поняттям та відповісти на всі питання, що з ним пов'язані, створено курс «Електронний підпис» [11], програма якого передбачає опрацювання 7 серій тривалістю 4-9 хвилин та отримання сертифікату. Користувач ознайомиться із сутністю та призначенням електронного цифрового підпису, дізнається у яких ситуаціях він потрібен, як отримати кваліфікований

електронний підпис, як використовувати його для підписання документів та перевіряти уже наявний, як пройти електронну ідентифікацію, а також як зробити усе це з мобільного телефону, щоб із легкістю отримувати більший спектр послуг.

Поширення цифровізації в усі сфери життя та діяльності людини, активне використання девайсів та сервісів, які зберігають про нас багато особистої інформації, вимагають дотримання певних правил поведінки для забезпечення від загроз у кіберпросторі. На національній онлайн-платформі представлено освітні серіали, які ознайомлять та продемонструють на реальних прикладах як не стати жертвами кіберзловмисників. Одним із них є серіал «Основи кібергігієни», який створено в рамках проєкту «Посилення спроможностей українських державних органів у сфері кібергігієни та кібербезпеки», що реалізується Координатором проєктів ОБСЄ в Україні за підтримки Міністерства закордонних справ і міжнародного розвитку Великобританії та Федерального міністерства закордонних справ Німеччини [12]. Метою курсу є засвоєння базових принципів кібергігієни та дій у випадку виявлення інформаційних атак. Програма курсу включає 8 серій тривалістю 4-7 хвилин, під час перегляду яких можна дізнатися:

- що таке «кібергігієна»;
- види хакерських атак;
- поняття «соціальної інженерії», її прийоми, методи та принципи;
- рекомендації щодо організації безпечного використання мережі Інтернет;
- особливості використання електронної пошти;
- загальні рекомендації з використання програмного забезпечення та типи шкідливого ПЗ;
- особливості налаштування конфіденційності та інших питань безпеки в соціальних мережах;
- правила безпечної роботи з мобільними пристроями;
- загрози, які виникають під час використання змінних носіїв інформації;
- види маніпуляцій з інформацією у кіберсфері та інше.

Також до деяких серій подано додаткові матеріали, які доступні для завантаження. У них представлена корисна інформація або результати проведених досліджень з теми, про яку розповідали в серії. Курс завершується складанням тесту, з можливістю отримати сертифікат, що засвідчує успішне його проходження, обсягом 0,33 кредиту ЄКТС.

Кібершахрайство з сім-картою стало поширеною проблемою, адже жертвою може бути будь-хто – від звичайного громадянина до власників компаній. З метою попередження та захисту від кібершахраїв Міністерством цифрової трансформації України за підтримки агентства з міжнародного розвитку США (USAID), Кіберполіції, Урядової команди реагування на комп'ютерні надзвичайні події України, яка функціонує в складі Державного центру кіберзахисту CERT-UA, та Національного банку України було створено освітній серіал «Обережно! Кібершахраї» [13]. Впродовж перегляду 4 серій користувачі дізнаються: як відновити номер телефону, якщо віддалено замінили сім-карту; як діяти в разі втрати або викрадення мобільного телефону; як розпізнавати й протидіяти фішингу та вішингу. Засвоєння курсу завершується фінальним тестуванням та отриманням сертифікату.

Ще одним освітнім серіалом, присвяченим кібербезпеці, є «Кіберняні» [14]. Він містить 10 серій тривалістю 4-11 хвилин, з яких користувач дізнається: якими мають бути паролі; де перевірити чи є у хакерів саме ваші паролі; що таке багатофакторна автентифікація та як її налаштувати; важливість оновлення програмного забезпечення; особливості налаштування безпеки для популярних месенджерів; для чого та як здійснювати резервне копіювання даних; правила здійснення безпечних платежів в Інтернеті; яку інформацію можна, а яку не варто повідомляти в мережі, аби не стати черговою жертвою пограбування чи шантажу та багато іншого. До участі у серіалі долучилися експерти з кібербезпеки, які цікаво, доступно, за допомогою конкретних прикладів пояснюють складну, але надзвичайно важливу інформацію. Виконавши завдання фінального тестування користувач отримує сертифікат, що засвідчує успішне проходження курсу.

Також для формування цифрової грамотності сучасного правника, розширення обсягу знань, необхідних для складання *цифрограму*, корисними будуть освітні серіали (курси) – «Базові цифрові навички», «Доступ до публічної інформації», «Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності», «Медіаграмотність у часи пандемії», «Доступ до публічної інформації», «Відкриті дані для державних службовців» та інші. Користувачам варто слідкувати за оновленнями на платформі, оскільки освітні серіали з'являються майже щомісяця.

Дані освітні серіали (курси) можуть бути рекомендовані викладачем у силабусі / робочій програмі навчальної дисципліни як різновид неформальної освіти, результати якої зараховуватимуться здобувачеві освіти у якості опанування певної її складової.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Цифровізація впливає на функціонування юридичної сфери – змінюються цілі, пріоритети та навички юристів нового покоління, з'являються нові технологічні продукти, які здатні спростити, а інколи і замінити, роботу фахівця. Тому, підготовка конкурентоздатних спеціалістів галузі права вимагає не лише ґрунтовного освоєння фундаментальних та спеціалізованих знань, вільного володіння чинним нормативно-правовим забезпеченням, але й умілого використання ними сучасних технологій [15].

Одним із головних завдань юридичної освіти є формування у студентів цифрової грамотності, яка є важливим складником професійної компетентності. Уміння використовувати інформаційно-цифрові ресурси, впроваджувати в юридичну діяльність нові підходи та інструменти для вирішення поставлених завдань відкривають ширші професійні перспективи та підіймають правника на якісно новий фаховий рівень. Для цього необхідно модернізувати підготовку здобувачів освіти – знайомити їх з новаціями, технологічними рішеннями, що застосовуються у галузі права і набувають дедалі більшого поширення та популярності, а також прививати навички та бажання до постійного розвитку та самоосвіти. Тому, подальшого вивчення потребують методичні засади впровадження сучасних онлайн-інструментів та контенту освітніх платформ у підготовку майбутніх фахівців спеціальності 081 Право.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Очеретяний В.В. Аспекти цифровізації професійних послуг юриста. Соціально-економічні трансформації у розвитку держави : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 22-23 квітня 2021 р.: у 2-х т. Т.1. Ч.2. / За заг. ред. В.І. Мельник. Тернопіль: Крок, 2021. С. 55-57.
- [2] Питання Єдиного державного веб-порталу цифрової освіти “Дія. Цифрова освіта”: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2021 р. №184. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/184-2021-%D0%BF#n11>.
- [3] Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. №644. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavr-644-20.07.2022.pdf>
- [4] Тілікіна Н.В. Медіа-, інформаційна і комп'ютерна грамотність як компоненти цифрової грамотності. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2021. Том 29. С. 46-56.
- [5] Храпенко О.О. Застосування системи «Електронний суд» у підготовці студентів-юристів. Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. №70(2). С. 155-164.
- [6] Цифрові юристи: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-lawyers>.
- [7] «Цифрові юристи»: Мінцифра презентувала освітній серіал про legal tech. Юридична газета online: всеукраїнське професійне юридичне видання. 14 грудня 2020 р. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/cifrovi-yuristi-mincifra-prezentovala-osvitniy-serial-pro-legal-tech.html>.
- [8] Цифрові юристи 2.0: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-lawyers-2>.
- [9] Персональні дані: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/personaldata>.
- [10] Цифрова грамотність державних службовців 1.0. на базі інструментів Google: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/civil-servants>.
- [11] Електронний підпис: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-signature>.
- [12] Основи кібергігієни: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/cyber-hygiene>.
- [13] Обережно! Кібершахраї: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/attention-cyber-fraudsters>.
- [14] Кіберняні: освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/cybernanny>.
- [15] Маньгора В.В. Інформаційно-правове забезпечення юридичної освіти. Інформація і право. 2020. № 1(32). С. 138-144.

USE OF THE NATIONAL ONLINE PLATFORM FOR DIGITAL LITERACY IN THE TRAINING OF BACHELORS OF LAW

Slobodianiuk Iryna Yuriivna

Candidate of Pedagogical Sciences (PhD), Teacher of the Department of Pedagogy, Psychology and Professional Methods

Municipal Institution of Higher Education «Bar Humanitarian Pedagogical College named after Mykhailo Hrushevsky»
Bar, Ukraine

ORCID ID 0000-0002-1249-8729

islobodianuk@gmail.com

Abstract. All spheres of human activity are being influenced by digitization and the legal industry is not an exception. Obviously, this should be taken into consideration for the training of future lawyers. The article substantiates the necessity to modernize the training program for Bachelors of Law to include the mastering of modern digital technologies and their further use in professional activities. Based on the analysis of The Standard of Higher Education of the First (Bachelor) Level of higher education in the Field of Study 08 (Law), Subject Area 081 (Law), we have defined competences and learning outcomes, the formation of which directly depends on the quality mastery of modern information and digital technologies. The main topics that should be included in the content of the discipline that will be responsible for the formation of digital literacy have been highlighted. The content of the national online platform for digital literacy of the web portal "Diia. Digital education" has been proposed to be used during the professional training of Bachelors of Law. The structure of the online platform and the guidelines to its use have been described. The recommended educational series (courses) for the training of the Law students have been singled out and the peculiarities of each course along with the list of topics covered have been outlined. We have prepared a list of educational series that are available through the online platform to help students prepare for the national digital literacy exam. Such educational series (courses) can be recommended by educators as a type of non-formal education. We have determined the vectors for modernization of the training program for the Law students as well as the necessity for the further study of methodological approaches for implementation of online-tools and contents of educational platforms into the educational process.

Key words: national online platform for digital literacy; web-portal "Diia. Digital education", training of Bachelors in the specialty 081 (Law); educational series (courses).

References (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Ocheretianyi V.V. Aspects of digitalization of professional services of a lawyer. In Proc. of Conf. Social and economic transformations in state development, Vinnytsia, April 2021, pp. 55-57. (in Ukrainian)
- [2] Pytannia Yedynoho derzhavnoho veb-portalu tsyfrovoy osvity "Diia. Tsyfrova osvita": Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.03.2021 r. №184. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/184-2021-%D0%BF#n11>.
- [3] Pro zatverdzhennia standartu vyshchoy osvity zi spetsialnosti 081 Pravo dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoy osvity: nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 20.07.2022 r. №644. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavr-644-20.07.2022.pdf>
- [4] Tilikina N.V. Media, information and computer literacy as components of digital literacy. Scientific Notes of Lviv University of Business and Law. 2021, V. 29, pp. 46-56. (in Ukrainian)
- [5] Khrapenko O.O. Use of the "Electronic Court" system in future lawyers training. Information Technologies and Learning Tools. 2019. №70(2). pp. 155-164. (in Ukrainian)
- [6] Digital Lawyers: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-lawyers>.
- [7] «Digital lawyers»: the Ministry of Digital presented an educational series about legal tech. Legal newspaper online: All-Ukrainian professional legal publication. 14 December 2020. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/cifrovi-yuristi-mincifra-prezentovala-osvitniy-serial-pro-legal-tech.html>. (in Ukrainian)
- [8] Digital Lawyers 2.0: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-lawyers-2>.
- [9] Personal Data: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/personaldata>.
- [10] Digital literacy of civil servants 1.0. based on Google tools: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/civil-servants>.
- [11] Digital Signature: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-signature>.
- [12] Basics of Cyber Hygiene: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/cyber-hygiene>.
- [13] Attention! Cyber Fraudsters: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/attention-cyber-fraudsters>.
- [14] Cybernanny: an educational series. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/cybernanny>.
- [15] Manhora V.V. Information and legal provision of legal education. Information and Law. 2020. № 1(32). pp. 138-144. (in Ukrainian)